

Asia: VN/18946/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit esityksen lakipykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry pitää kokonaisuutta ja siihen liittyviä lakimuutoksia erittäin hyvinä ja kannatettavina. Opiskeleva henkilö voi itse määritellä mitkä opinnot haluaa rekisteriin ja voi jakaa tietoja oman harkintansa mukaan muille osapuolille. Pykälissä on huomioitu hyvin tiettyjen koulutusten arkaluonteisuus, joiden käsittelyssä pitää noudattaa erityistä varovaisuutta.

Kommentit esityksen taloudellisten vaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin taloudellisiin vaikutuksiin?

Kuten esityksestä käy ilmi, taloudelliset vaikutukset ovat varsin pieniä. SAK pitää hyvänä, että muutoksen yhteydessä varataan rahoitusta henkilöstökoulutuksiin ja muihin uudistusta tukeviin toimenpiteisiin. SAK näkee, että vapaan sivistystyön toimijoita voisi tukea avustuksilla, jotka kohdennetaan KOSKI-tietovarannon käyttöönottoon ja muuhun koulutuksen digitalisaation kehittämiseen. Vapaa sivistystyö pitää huomioida, kun EU:n elvytysrahaston kautta kanavoitavia tukia jaetaan.

Kommentit esityksen viranomaisvaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten vapaatavoitteisen koulutuksen tallentamisen vaatimiin teknologisiin edellytyksiin tai siihen, ettei esityksessä mainittuihin opintosuoritustietoihin sovellettaisi laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) säädettyä 10 §:ä eikä 29 § 2 ja 4 momentteja tietojen luovuttamisesta tietovarannosta?

Ei kommentoitavaa.

Kommentit esityksen muihin vaikutusten arviointeihin

Esitys tukee jatkuvan oppimisen uudistuksen tavoitteita ja lisää erityisesti aikuisten osaamistason nosta ja työllisyyttä.

Kommentit esityksen tietosuoja- ja tiedonhallintavaikutusten arviointiin. Onko teillä näkökulmia lakimuutoksen käytännön toteuttamiseen, kuten opiskelijalta edellytettävään pyyntöön?

SAK pitää hyvänä mallia, jossa opiskelija voi esittää pyynnön mitkä opinnot haluaa rekisteriin ja voi jakaa tietoja oman harkintansa mukaan muille osapuolille. Pyyntöä esittäminen pitää olla helppoa yksilölle eikä se saa kuormittaa liikaa koulutuksen järjestäjää. SAK pitää tärkeänä, että käytännöt ovat mahdollisimman yhdenmukaisia koulutuksen järjestäjien välillä.

Muut kommentit

Esityksen mukaan lakia sovellettaisiin lain voimaan tulon jälkeen aloitettuihin opintoihin. Useat vapaan sivistystyön toimijat ovat jo kehittäneet toimintatapojaan lakiesityksen mukaisiksi. SAK esittää, että lain voimaan tultua KOSKI-tietovarantoon voitaisiin kirjata myös jo ennen lain voimaan tuloa alkaneita opintoja, jos niiden laajuus on määritelty opintopisteinä, koulutukset on kuvattu osaamisperusteisesti, ja opiskelijan suoritus on arvioitu suhteessa kuvaukseen.

SAK painottaa, että on tärkeää seurata uudistuksen etenemistä ja kuinka paljon suorituksia KOSKI-järjestelmään kirjataan. Esityksessä on mainittu, että KOSKI-palvelun tietoja ei käytettäisi tilastointiin, mutta tietoa kannattaa kerätä erilaisilla keinoilla, esimerkiksi vapaan sivistystyön järjestäjille suunnatuilla kyselyillä.

Aaltonen Erja
SAK ry - Työ ja turva -osasto/Heinikoski